

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir
Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Boico Victor

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2018, în cauză penală privindu-l pe

Camenschi Mihail xxxxx, *născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.01.2015 – 29.09.2017;

Instanța de apel: 03.11.2017 – 20.03.2018;

Instanța de recurs: 11.06.2018 – 16.10.2018.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 29 septembrie 2017 Camenschi Mihail a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(5) Cod penal, deoarece fapta imputată nu a fost săvârșită de inculpat.

2. De către organul de urmărire penală a fost Camenschi Mihail a fost învinuit că a sustras de pe teritoriul taberei „ Ion Soltis”, situată în extravilanul satului Căpriană din raionul Strășeni, care aparține directorului Societății cu Răspundere Limitată „Iurs”, cetățeanului Scutari Iurie, următoarele bunuri: scândură în cantitate de 6,0 m.c. - la prețul de 2 630,00 lei, în sumă totală de 149 976,00 lei; grinzi -în cantitate de 7,0 m.c. - la preț de 2 740,00 lei, în sumă totală de 18 750,00 lei; căpriori -în cantitate de 7,0 m.c. -

la prețul de 2 800,00lei, în sumă totală de 15 054,00 lei; țevă cu diametru 38 și cu lungimea de 200 metri - la prețul de 63,00 lei, în sumă totală de 12 600,00 lei; armătură profil U-în cantitate de 1.0 tonă-la prețul de 9 300,00 lei; trepte din beton - o bucată în cantitate de 9,0 - la prețul 620,00 lei, în sumă totală de 5 580.00 lei; bordură din beton-o bucată în cantitate de 180 bucăți - la 120,00 lei, în sumă totală de 21 600,00 lei, astfel cauzându-i pății vătămăte Scutari Iurie, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă de 104 710,20 lei

În drept, organul de urmărire penală a calificat inculpatului Camenschi Mihail în baza art.186 alin.(5) Cod penal, conform semnelor calificative, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită în proporții deosebit de mari.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat admiterea apelului și casarea sentinței contestate, cu rejudecarea cauzei conform ordinii stabilite pentru prima instanță, cu adoptarea unei noi decizii prin care Camenschi Mihail să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa de 5 ani închisoare și în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei să fie suspendată condiționat pe un termen de 4 ani.

În motivarea apelului declarat, procurorul a invocat că prima instanță eronat a dat apreciere critică declarațiilor inculpatului Camenschi Mihail depuse în cadrul ședinței, cu scopul evitării răspunderii penale, conform cărora acesta nu și-a recunoscut vinovăția în fapta ce i-a fost încredințată, declarând că nu a sustras careva bunuri de pe teritoriul taberei din s. Căpriană r-nul Strășeni „Ion Soltîz”, toate materialele de construcție folosite la construcția casei sale au fost luate pe teritoriul taberei „Codru” cu permisiunea directorilor acestei tabere.

De asemenea, a menționat că prima instanță nu a luat în considerație că, conform procesului-verbal de cercetare la fața locului din 12 decembrie 2011 a taberei din s. Căpriană „Ion Soltîz” și procesului verbal de cercetare la fața locului din 24 octombrie 2011 a gospodăriei lui Camenschi Mihail din s. Căpriană r-nul Strășeni, procesul-verbal de percheziție din 12.12.2011 la domiciliul lui Camenschi Mihail din s. Căpriană r-nul Strășeni, au fost depistate aceleași tipuri de materiale și elemente constructive pe teritoriul gospodăriei inculpatului și pe teritoriul fostei taberei „Ion Soltîz” și anume aceleași trepte de beton, grinzi scînduri, căpriori, țeava, armătură, colțar, fapt confirmat și prin raportul de expertiză nr.902 din 12.11.2014.

Prima instanță nu a dat o apreciere corectă declarațiilor reprezentantului părții vătămăte Scutari Iurie și a martorului Mancuș Ion, care au comunicat că au văzut și au recunoscut mai multe bunuri, materiale de construcție în gospodăria lui Camenschi Mihail, sustrase de pe teritoriu taberei „Ion Soltîz” și anume țevile sustrase erau puse în gard, scîndura era pusă în acoperiș, căpriorii, grinzile de aceeași grosime și lungime tot în acoperiș erau puse, treptele și bordurile sunt puse în beci, armătura se observă la fundament, la intrarea în beci.

Totodată, referitor la afirmațiile inculpatului că toate materialele de construcție folosite la construcția casei au fost luate de pe teritoriul taberei „Codru”, fiind analizate prin coraborarea lor cu alte probe acumulate și prezentate instanței de judecată, și anume declarațiile martorului Anton Tudor care a declarat că clădirile supuse demolării erau putrede, dacă le împingeai cu umărul puteau să cadă, avînd peste 40 de ani, iar scîndura respectivă fiind veche era scoasă deoarece ploaia în căsuță, totodată scîndura era vopsită cu culoarea verde și albastră, podeaua din scîndura era vopsită în culoarea cafenie, pe cînd în cadrul cercetării la fața locului, în planșa fotografică anexată se observă că scîndura folosită la construcția acoperișului este într-o stare bună, nefiind vopsită, totodată are urme de beton, precum a și menționat reprezentantul părții vătămate Scutari Iurie.

Reieșind din faptul că la înaintarea învinuirii lui Camenschi Mihail nu a fost stipulată data comiterii faptei, din motive tehnice fiind admisă această omisiune, acuzatorul în cadrul ședinței de judecată în conformitate cu prevederile art.249 Cod de procedură penală a prezentat un proces-verbal de corectare a erorilor procesuale stipulînd în conținutul acesteia data săvîrșirii infracțiunii. În acest sens, instanța de judecată nu a admis procesul-verbal menționat, motivînd refuzul său prin faptul că urmărirea penală a fost pornită pe faptul sustragerii săvîrșite de către persoane necunoscute, deși Scutari Iurie a indicat expres că fapta a fost săvîrșită de către Camenschi Mihail. Motivul indicat de către instanța de judecată este unul neîntemeiat ilegal și care nu are legătură cauzală, deoarece acuzatorul de stat a dispus corectarea erorii stabilite în modul prevăzut de lege.

Prin urmare, acuzarea a prezentat instanței de judecată suficiente și concludente probe care demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului Camenschi Mihail în săvîrșirea infracțiunii incriminate, în special declarațiile reprezentantului părții vătămate Scutari Iurie ale martorilor Mancuș Ion și Andronic Ion, care au redat cu lux de amănunte circumstanțele pe care le cunosc referitor la acest caz, declarații care au fost confirmate indirect și prin depozițiile martorilor Cube Ludmila și Anton Tudor, care au indicat bunurile oferite lui Camenschi Mihail, dar după descrierea materialelor respective acestea nu corespund în totalitate cu bunurile folosite de către ultimul la construcția casei sale.

În concluzie, declarațiile Camenschi Mihail în săvîrșirea infracțiunii incriminate, în special declarațiile reprezentantului părții vătămate Scutari Iurie ale martorilor Mancuș Ion urmau a fi apreciate drept veridice de instanță și puse la baza unei sentințe de condamnare a inculpatului, avînd în vedere coroborarea lor cu celelalte probe ale acuzării și anume procesului-verbal de cercetare la fața locului din 12 decembrie 2011 a taberei din s. Căpriana „Ion Soltîz” și procesului verbal de cercetare la fața locului din 24 octombrie 2011 a gospodăriei lui Camenschi Mihail din s. Căpriana r-nul Strășeni,

procesul-verbal de percheziție din 12.12.2011 la domiciliul lui Camenschi Mihail din s. Căpriană r-nul Strășeni, raportul de expertiză nr.902 din 12.11.2014.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2018, apelul procurorului a fost respins ca fiind nefondat cu menținerea sentinței contestate.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a reținut că în ședința instanței de apel acuzatorul de stat a înaintat ordonanța din 06.02.2018 privind modificarea învinuirii în instanța de judecată, în vederea concretizării învinuirii.

Prin studiul materialelor cauzei penale, s-a constatat că, procurorul la faza urmăririi penale, potrivit învinuirii formulate și în rechizitoriu lui Camenschi Mihail, a omis o eroare materială neindicând în învinuire data comiterii faptei, fapt care a fost omis să fie indicat în actul de învinuire, or, potrivit materialelor cauzei penale s-ar fi stabilit că infracțiunea a fost comisă de către Camenschi Mihail, în perioada lunilor ianuarie-octombrie 2011.

Având în vedere cele sus menționate și în temeiul faptului că, în actul de învinuire a fost admisă o eroare mecanică referitor la omiterea indicării datei comiterii infracțiunii, și totodată au fost operate modificări la art.126 Cod penal în redacția LP 207 din 29.07.2016 în vigoare din 07.11.2016, se constată necesar a modifica învinuirea adusă lui Camenschi Mihail în vederea concretizării ei conform prevederilor art.325 Cod procedură penală, deoarece, prin modificarea învinuirii în cadrul judecării cauzei penale, nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare, cu atât mai mult că prin modificarea învinuirii nu se mărește volumul de învinuire și aceasta nu duce la reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza unei legi mai aspre.

Astfel, Camenschi Mihail, a comis furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane în săvârșit prin pătrundere în alt loc pentru depozitare în proporții mari, în următoarele circumstanțe: în perioada lunilor ianuarie-octombrie ale anului 2011 a sustras de pe teritoriul taberei din s. Căpriană „Ion Soltîz”, care aparține directorului SRL „IURS”, cet. Iurie Scutari, următoarele bunuri și anume, scândură în cantitate de 6,0 m.c la preț de 2 630,00 lei în sumă totală de 14 976,00 lei, grinzi - în cantitate de 7,0 m.c la preț de 2 740,00 lei în sumă totală de 18 750,00 lei, căpriori - în cantitate de 7,0 m.c la preț de 2 800,00 lei în sumă totală de 15 054,00 lei, țevă cu diametru 38 - cu lungimea de 200 m. la preț de 63,00 lei în sumă totală de 12 600,00 lei, armătură profil U-în cantitate de 1,0 tonă la preț de 9 300,00 lei, trepte din beton - o bucată în cantitate de 9,0 în sumă de 620,0 la preț total de 5 580,00 lei, bordură din beton - o bucată în cantitate de 180,00 lei la suma de 120,00 lei în sumă totală de 21 600,00 lei, astfel cauzând firmei SRL „Iurs”, un prejudiciu material în proporții mari în sumă de 104 710,20 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Camenschi Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(4) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în alt loc pentru depozitare în proporții mari.

În urma verificării probelor administrate, instanța de apel a ajuns la concluzia că apelul procurorului urmează a fi respins ca nefondat din următoarele considerente.

Instanța de apel a constatat că instanța de fond a stabilit just starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, instanța de fond a ajuns corect la concluzia despre nevinovăția inculpatului Camenschi Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(5) Cod penal pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Împrejurările ce determină achitarea lui Camenschi Mihail au fost constatate prin totalitatea de probe prezentate de partea acuzării și partea apărării în cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, iar instanța de fond a ajuns corect și în mod justificat la concluzia că fapta nu a fost săvârșită de acesta ceea ce determină necesitatea achitării acestuia.

Astfel, instanța de apel a stabilit că Camenschi Mihail a fost învinuit de către organul de urmărire penală în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(5) Cod penal, conform semnelor calificative, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Instanța de apel analizând probele prezentate de către partea acuzării și partea apărării cercetate în ședința de judecată, a considerat că prima instanță a stabilit corect situația de fapt, constatând nevinovăția inculpatului Camenschi Mihail, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(5) Cod penal.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.186 alin.(5) Cod penal, conform semnelor calificative - *furtul, adică acțiunea intenționată de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit în proporții deosebit de mari.*

Totodată, în ședința instanței de apel acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău - Vitalie Călugăreanu a înaintat ordonanța din 06.02.2018 privind modificarea învinuirii în instanța de judecată în vederea concretizării învinuirii.

În acest sens, instanța de apel a menționat că modificarea învinuirii în instanța de judecată în vederea concretizării învinuirii este un drept al procurorului, or, temei pentru modificarea învinuirii a servit actul de învinuire în care a fost admisă o eroare mecanică referitor la omiterea indicării a datei comiterii infracțiunii, și totodată au fost operate modificări la art. 126 Cod penal în redacția LP nr.207 din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016, fiind necesar a modifica învinuirea adusă lui Camenschi Mihail în vederea concretizării ei conform prevederilor art.325 Cod procedură penală.

Mai mult, în esență procurorul în ședința instanței de apel a susținut învinuirea în baza art.186 alin (5) Cod penal.

Instanța de apel a considerat că prima instanță a constatat în mod justificat faptul că procurorul nu a prezentat probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar

demonstra vinovăția inculpatului Camenschi Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(5) Cod penal și a pronunțat corect o sentință de achitare, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, or, din ansamblul de probe prezentate de procuror nu se confirmă culpabilitatea lui Camenschi Mihail.

Cu referire la motivele invocate de acuzatorul de stat precum că prima instanță a pronunțat o sentință ilegală și neobiectivă de achitare a inculpatului și că inculpatul urma să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(5) Cod penal, instanța de apel a menționat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept, care ar impune casarea sentinței adoptate în partea achitării inculpatului.

Instanța de apel a considerat că aceste afirmații ale părții acuzării reprezintă opinia subiectivă a apelantului, or, prima instanță corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul achitării inculpatului, luând în vedere probele prezentate de către partea acuzării și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, care au fost apreciate potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al admisibilității, pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la necesitatea achitării inculpatului pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, deoarece nu au fost prezentate probe verosimile în acest sens.

Cu referire la invocarea de către procuror în cererea de apel ca probe de acuzare și verificarea probelor de către procuror prin citirea declarațiilor a martorilor acuzării Andronic Ion și Bulai Nicolai date în cadrul urmăririi penale și în prima instanță, instanța de apel nu le-a pus la baza hotărârii de condamnare a lui Camenschi Mihail, din următoarele considerente.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de apel a conchis că declarațiile martorilor acuzării Andronic Ion și Bulai Nicolai solicitați în apelul procurorului, sunt indicați că constituie o mărturie acuzatorie, precum ca susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, care urmau a fi audiați din nou, însă aceștia nu au fost prezentați de către procuror în instanța de apel.

Astfel, instanța de apel reieșind din considerente că examinează legalitatea unei sentințe de achitare a inculpatului, nu poate pune la baza unei sentințe de condamnare declarațiile martorilor acuzării fără a fi audiați nemijlocit din nou în ședința instanței de apel, pentru a nu încălca principiul nemijlocirii și contradictorialității procesului penal, dar și prezumția nevinovăției.

În ședința instanței de apel a fost audiat suplimentar inculpatul Camenschi Mihail, partea vătămată Scutari Iurie, reprezentantul părții vătămate Mancoș Ion, martorii Anton Tudor și Cube Ludmila, în rest acuzarea nu a prezentat instanței de apel alte probe.

În acest context, instanța de apel a punctat că instanța de fond a statuat just că învinuirea inculpatului Camenschi Mihail se bazează în exclusivitate doar pe declarațiile părții vătămate Scutari Iurie, a cărei depoziții pe parcursul procesului penal conțin

divergențe, or, inițial el a declarat că este în relații ostile cu inculpatul Camenschi Mihail, din cauza că acesta din urmă, insistent pe parcursul anului 2011, i-a solicitat părții vătămate, în calitate de angajator să-i achite salariul pentru munca prestată în calitate de paznic la tabăra „Ion Soltîz”, însă cet. Scutari Iurie, în calitate de angajator, a refuzat să-i achite inculpatul Camenschi Mihail salariul, concomitent spunându-i să plece de la serviciu, dacă nu vrea să fie închis.

Nu pot fi omise și declarațiile martorilor acuzării, Anton Tudor și Cube Ludmila, care fiind audiați în cadrul cercetării judecătorești, au fost avertizați de răspundere renală, pentru depunerea unor declarații mincinoase. Rezultă cu certitudine faptul că în perioada când inculpatul Camenschi Mihail, activa fără contract de muncă, ca paznic la tabăra „Ion Soltîz”, situată în extravilanul satului Căpriană din raionul Strășeni, care aparține cu drept de proprietate directorului Societății cu Răspundere Limitată „Iurs”, cet. Scutari Iurie, inculpatul Camenschi Mihail, a fost angajat începând cu anul 2004, concomitent, în mod oficial cu carnet de muncă, o perioadă de timp, ca paznic și la tabăra „Codru”, care era în acea perioadă la bilanțul Consiliului orașenesc Strășeni și, care era situată vis-a-vis de tabăra „ Ion Soltîz”.

Martorii din partea acuzării, Anton Tudor și Cube Ludmila, mai explică și confirmă faptul că exercitând consecutiv funcția de directori ai taberei „Codru”, iar inculpatul Camenschi Mihail, activând în acea perioadă în calitate de paznic, le-a fost pusă sarcina de a demola de pe teritoriul taberei „Codru”, câteva construcții care erau într-o stare deplorabilă (cazangerie, dormitor, cantina, două căsuțe). Pentru demolarea acestor construcții, era nevoie de brațe de muncă și atunci, martorii Anton Tudor și Cube Ludmila, care la acel moment au exercitat consecutiv funcția de directori ai taberei „Codru” l-au rugat ca inculpatul Camenschi Mihail, care lucra ca paznic, să demoleze construcțiile respective, care erau într-o stare deplorabilă, deoarece au fost construite în anii 1979-1980. Inculpatul Camenschi Mihail, a căzut de acord ca în mod gratuit, să demoleze construcțiile respective (cazangerie, dormitor, cantina, două căsuțe). Deoarece în urma demolării acelor încăperi, materialele respective nu puteau fi utilizate ca materiale de construcție, martorii Anton Tudor și Cube Ludmila, au confirmat faptul că i-au propus inculpatului Camenschi Mihail acesta a fost de acord să-și aleagă din acele materiale rămase în urma demolării și anume: calorifere de ciugun de la cazangerie, cărămidă, cotileț, ardezie presată, scîndură vopsită albastru și bordo de diferite dimensiuni, țevi, uși, profil (ugaloace), borduri, căpriori, pentru că să le folosească în gospodăria sa. Astfel, după demolarea în perioada anilor 2006-2009, de către paznicul Camenschi Mihail, a acelor încăperi de pe teritoriul taberei „Codru”, acesta și-a luat pentru a le folosi în gospodăria sa: calorifere de ciugun de la cazangerie, cărămidă, cotileț, ardezie sată, scîndură vopsită albastru și bordo de diferite dimensiuni, țevi, uși, profil (ugaloace), borduri, grinzi, căpriori, din care cu aceste materiale, ulterior acesta și-a construit o casă.

Instanța de apel a menționat că din analiza înscrisurilor anexate (f.d.214-215 vol. 1) Raportul de expertiză nr.407 din data de 03.03.2014, reiese că materialele supuse cercetării nu pot fi folosite ca materiale de construcție, deoarece după demontare ele și-au pierdut calitatea inițială și nu pot fi supuse evaluării.

Din conținutul cererii depuse de cet. Scutari Iurie, la data de 24.10.2011, în adresa comisariatului de Poliție Strășeni, reiese că inculpatul Camenschi Mihail, care era angajat în calitate de paznic la tabără „Codru”, a sustras din depozitul acestei tabere, în perioada de timp de la 03.11.2011, aproximativ 250-300 metri de țevă de la cazangerie, a scos vre-o 250-300 metri de bordură și le-a instalat în beciul personal, au fost tăiați mai mulți copaci fără voie (f.d.6).

Totodată, instanța de apel a menționat că în urma analizei minuțioase a actului de învinuire (rechizitoriului) și a celorlalte circumstanțe ale cauzei penale pe care se bazează învinuirea adusă inculpatului Camenschi Mihail, rezultă că o parte din aceste bunuri materiale pe care cet. Scutari Iurie susține că i-au fost sustrate de inculpatul Camenschi Mihail, nici nu sunt indicate în actul de învinuire (rechizitoriu), iar cele care sunt indicate în actul de învinuire, nu se confirmă prin documente de evidență contabilă sau alte probe pertinente și concludente că Societatea cu Răspundere Limitată „Iurs” a avut la balanță astfel de bunuri materiale și, că aceste bunuri materiale au fost transportate depozitate în încăperea situată pe teritoriul taberei „Ion Soltîz” din satul Căpriana, iar ulterior au fost predate spre păstrare inculpatului Camenschi Mihail.

Subsecvent, sunt apreciate critic și înscrisurile și documentele de evidență contabilă, anexate în copie la materialele cauzei penale, fără a fi autentificate în modul prevăzut de lege, eliberate de directorul Societății cu Răspundere Limitată „Iurs” prin care s-ar dovedi faptul precum că materialele de construcție indicate în actul de învinuire (rechizitoriu), s-au aflat la balanța firmei administrate de partea vătămată Scutari Iurie, iar ulterior aceste bunuri materiale au fost transportate pe teritoriul taberei „Ion Soltîz” și predate paznicului Camenschi Mihail, deoarece aceste acte sunt indescifrabile, iar unele din aceste înscrisuri poartă un caracter dubios, neavând indicate data, luna și anul când au fost întocmite, lipsește ștampila și semnătură firmei ce le-a eliberat, însă cu toate acestea, actele respective sunt puse la baza învinuirii inculpatului Camenschi Mihail (f.d.20).

Astfel, din conținutul Actului de predare a materialelor rămase de la construcție și expediate pe teritoriul Bazei de odihnă din raionul Strășeni, satul Căpriana, nu este clar, când și cărei persoane i-au fost predate aceste bunuri materiale, deoarece pe actul respectiv lipsește data, luna și anul, când a fost întocmit, precum și semnătura persoanei care le-a primit spre păstrare, precum și ștampila firmei care le-a expedit (f.d.140).

De asemenea, instanța de apel a considerat că nu au relevanță și nu pot fi puse la baza învinuirii și condamnării învinuirii inculpatului Camenschi Mihail, nici Bonurile de consum anexate în copie la materialele cauzei penale, care nu sunt autentificate în modul

prevăzută de lege, deoarece aceste înscrisuri sunt indescifrabile, sunt fără ștampilă, iar în unele din aceste acte este indicat ca „rămășițe de la construcții” fără a fi clar, când și cui au fost transmise spre păstrare aceste „rămășițe de la construcții” și ce reprezintă aceste rămășițe (f.d.142-153).

La fel, nu poate fi admis și pus la baza învinuirii inculpatului Camenschi Mihail, procesul - verbal de corectare a erorii procesuale din data de 22.01.2017, prezentat de acuzatorul de stat, deoarece, inițial urmărirea penală a fost pornită la data de 03.11.2011, în privința unor persoane necunoscute necâtând la faptul că la data de 24.10.2011, partea vătămată Scutari Iurie, în plângerea depusă în adresa Comisariatului de Poliție Strășeni, la data de 24.10.2011, indică direct că inculpatul Camenschi Mihail, care era angajat în calitate de paznic la tabără „Codru”, a sustras din depozitul acestei tabere, în perioada de timp de la 03.11.2011, aproximativ 250-300 metri lungime, de țeava de la cazangerie, a scos vreo 250-300 metri de bordură și, le-a instalat în beciul personal, au fost tăiați mai mulți copaci fără voie, deoarece exact aceiași formulare a faptei imputate conține și ordonanța de punere sub învinuire din fata de 04.11.2014, în care nu este indicat anul, data, ora, perioada, metoda prin care a fost comisă infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(5) Cod penal, imputată inculpatului Camenschi Mihail (f.d.6, 247 vol. 1).

Instanța de apel a respins afirmația acuzatorului de stat precum că instanța de fond a dat o apreciere greșită declarațiilor martorilor, concluzionând că prima instanță a analizat detaliat declarațiile martorilor nominalizați și a analizat obiectiv aceste probe.

Instanța de apel a ajuns la ferma convingere că instanța de fond a adoptat la caz o soluție corectă, achitându-l pe Camenschi Mihail de sub învinuirea adusă în baza art.186 alin.(5) Cod penal, pe motiv că nu s-au prezentat probe care ar demonstra în afara dubiilor că fapta a fost săvârșită de inculpat.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței, procurorul a contestat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului ordinar, procurorul invocă temeiurile că instanța de apel, examinând apelul, nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor care demonstrează vinovăția inculpatului Camenschi Mihail, în comiterea infracțiunii incriminate de către organul de urmărire penală.

Deci, instanța de apel menținând sentința de achitare, nu a dat o apreciere obiectivă circumstanțelor de fapt ale cazului, împrejurări cu certitudine stabilite prin faptul dispariției bunurilor de pe teritoriul taberei „Ion Soltîz” situată în extravilanul satului Căpriană din raionul Strășeni, care aparține directorului Societății cu Răspundere Limitată „Iurs” Scutari Iurie, fiindu-i cauzate daune în proporții mari în sumă de 104 710,20 lei.

În motivarea apelului declarat, procurorul a invocat că, instanța de judecată urma a da o apreciere critică declarațiilor inculpatului Camenschi Mihail depuse în cadrul ședinței cu scopul evitării răspunderii penale, conform cărora acesta nu și-a recunoscut

vinovăția în fapta ce i-a fost încriminată, declarând că nu a sustras careva bunuri de pe teritoriul taberei din s. Căpriană r-nul Strășeni „Ion Soltîz”, toate materialele de construcție folosite la construcția casei fiind luate de pe teritoriul taberei „Codru” cu permisiunea directorilor acestei tabere.

Ambele instanțe nu au luat în considerație că, potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 12 decembrie 2011, a taberei din s. Căpriană „Ion Soltîz” și procesului verbal de cercetare la fața locului din 24 octombrie 2011, a gospodăriei lui Camenschi Mihail din s. Căpriană r-nul Strășeni, procesul-verbal de percheziție din 12.12.2011 la domiciliul lui Camenschi Mihail din s. Căpriană r-nul Strășeni, au fost depistate aceleași tipuri de materiale și elemente constructive pe teritoriul gospodăriei inculpatului și pe teritoriul fostei taberei „Ion Soltîz”, și anume aceleași trepte de beton, grinzi scînduri, căpriori, țeava, armătură, colțar, fapt confirmat și prin raportul de expertiză nr.902 din 12.11.2014.

De asemenea, instanța de judecată urma să dea apreciere corectă declarațiilor reprezentantului părții vătămate Scutari Iurie, martorului Mancuș Ion, care au declarat expres că au văzut și au recunoscut mai multe bunuri, materiale de construcție în gospodăria lui Camenschi Mihail, sustrate de pe teritoriu taberei „Ion Soltîz”, și anume țevile sustrate erau puse în gard, scîndura era pusă în acoperiș, căpriorii, grinzele de aceeași grosime și lungime tot în acoperiș erau puse, treptele bordurile sunt puse în beci, armătura se observă la fundament, la intrarea în beci.

Totodată, referitor la afirmațiile inculpatului că, toate materialele de construcție folosite la construcția casei au fost luate de pe teritoriul taberei „Codru”, fiind analizate prin coraborarea lor cu alte probe acumulate și prezentate instanței de judecată și anume declarațiile martorului Anton Tudor, care a declarat că clădirile supuse demolării erau putrede, dacă le împingeai cu umărul puteau să cadă, avînd peste 40 de ani, iar scîndura respectivă fiind veche era scoasă deoarece ploua în casuță, totodată scîndura era vopsită cu culoarea verde și albastră, podeaua din scîndura era vopsită în culoarea cafenie, pe cînd în cadrul cercetării la fața locului în planșa fotografică anexată se observă că scîndura folosită la construcția acoperișului, este într-o stare bună, nefiind vopsită, totodată are urme de beton, precum a și menționat reprezentantul părții vătămate Scutari Iurie.

Prin urmare, acuzarea a prezentat instanței de judecată suficiente și concludente probe care demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului Camenschi Mihail în săvîrșirea infracțiunii incriminate, în special declarațiile reprezentantului părții vătămate Scutari Iurie și ale martorilor Mancuș Ion, care au redat cu lux de amănunte circumstanțele pe care le cunosc referitor la acest caz, declarații care au fost confirmate indirect și prin depozițiile martorilor Cube Ludmila și Anton Tudor, care au indicat bunurile oferite lui Camenschi Mihail, dar după descrierea materialelor respective,

acestea nu corespund în totalitate cu bunurile folosite de către ultimul la construcția casei sale.

În concluzie, declarațiile reprezentantului părții vătămate Scutari Iurie și ale martorilor urmau a fi apreciate drept veridice de instanță și puse la baza unei sentințe de condamnare a inculpatului, având în vedere coroborarea lor cu celelalte probe ale acuzării și anume procesului-verbal de cercetare la fața locului din 12 decembrie 2011, a taberei din s. Căpriană „Ion Soltîz” și procesului verbal de cercetare la fața locului din 24 octombrie 2011 a gospodăriei lui Camenschi Mihail din s. Căpriană r-nul Strășeni, procesul-verbal de percheziție din 12.12.2011, la domiciliul lui Camenschi Mihail din s. Căpriană r-nul Strășeni, cât și raportul de expertiză nr.902 din 12.11.2014, prin care s-a constatat valoarea reală a bunurilor sustrate fiind de 104 710 lei.

Astfel, acuzarea susține că, în instanța de judecată Camenschi Mihail nu a prezentat probe pertinente ce ar demonstra poziția sa, precum că materialele depistate la domiciliul său au fost luate de pe teritoriul taberei Codru, odată ce prin declarațiile lui Scutari Iurie și Mancuș Ion, cât și probele materiale și anume cercetarea la fața locului și percheziția efectuată la domiciliul inculpatului, a fost demonstrată vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Totodată raportul de expertiză nr.902, combate versiunea inculpatului precum că materialele în cauză erau uzate și nu puteau fi folosite la construcție.

Astfel, ce ține de această motivare, instanța de apel a omis să se expună referitor la concluzia expertizei în cauză, și doar printr-o frază de ordin general a indicat precum că, expertiza dată nu poate fi pusă la baza învinuirii, deoarece dispoziția art.148 Cod de procedură penală, prevede expers temeiurile de numire a expertizei repetate. În cazul dat este evident că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, acuzarea consideră decizia instanței de apel drept una neîntemeiată sub aspectul aprecierii eronate a probelor administrate, acestea din urmă demonstrează integral, că atât la urmărirea penală cât și în instanțele de judecată, s-a stabilit cu certitudine că Camenschi Mihail a săvârșit furtul bunurilor alte persoane de pe teritoriul taberei Ion Soltîz.

În cazul dat, instanța eronat a dat prioritate declarațiilor inculpatului, care evident au fost date în scopul eschivării de răspundere penală, situație care a și condiționat menținerea sentinței contestate.

Pe cale de consecință acuzarea reține că, sustragere bunurilor altei persoane constă în scoaterea fizică a bunului din sfera de stăpânire a persoanei și trecerea lui în sfera de stăpânire a făptuitorului, fapt demonstrat prin ansamblul probatoriu fiind ntrunită latura subiectivă a furtului de intenție directă și scop de profit.

În susținerea recursului, acuzarea invocă faptul că, ambele instanțe nu a ținut seama de practica judiciară expusă în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23

din 28.06.2004 „ Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, prin care se constată că, furtul din averea străină se consideră consumat din momentul în care făptuitorul, intrând în posesia ilegală asupra bunurilor altei persoane, obține posibilitatea reală de a se folosi și a dispune de acestea la dorința sa.

Astfel, situația creată se egalează cu nerezolvarea fondului apelului și condiționează necesitatea casării deciziei instanței de apel pe motivele și temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală. Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de către procuror și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, astfel încât faptei săvârșite de inculpatul Camenschi Mihail, i s-a dat o apreciere juridică greșită.

Analizând textul deciziei, partea acuzării concluzionează că, instanța de apel nu a realizat obligația Constituțională de a înlăptui justiția în stat, nu a clarificat circumstanțele relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul convenit, în legătură cu ce o astfel de decizie nu poate fi menținută și urmează a fi casată.

6.1. Asupra recursului declarat inculpatul Camenschi Mihail a depus referință, prin care solicită respingerea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece argumentele invocate de către acuzator sunt neîntemeiate și fără suport juridic.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit, consideră că acesta urmează a fi admis, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată, din următoarele motive.

Pornind de la prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, se relevă că, judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care erorile judiciare nu pot fi corectate la această etapă a procedurilor.

Potrivit dispoziției art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia. Prin alte cuvinte, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să dispună casarea integrală a acesteia, atunci când se constată admiterea unor erori de drept, care au dus, în consecință, la afectarea echității procedurii desfășurate în privința persoanei deferite judecării.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept adică odată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, instanța având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar. Respectiv, la judecarea apelului, instanța este în drept să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță (care pot fi, de

altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de prima instanță), precum și să administreze probe noi, pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vizavi de acuzația imputată inculpatului prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

Pe lângă cele consemnate, este necesar de a face o precizare substanțială, și anume că, după investirea instanței cu soluționarea în fond a cauzei, părților trebuie să le fie asigurate toate garanțiile unui proces echitabil, prin urmare dacă apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei, acestea sunt valabile și pentru instanța dată.

Colegiul penal punctează că instanța de apel a statuat asupra faptului că declarațiile părții vătămate nu sunt consecvente, întrucât pe parcursul urmăririi penale aceasta a dat declarații contradictorii, însă le apreciază critic sub pretextul că partea vătămată este în relații ostile cu inculpatul Camenschi Mihail.

Totodată, instanțele de fond nu au dat apreciere obiectivă și declarațiilor martorilor Anton Tudor și Cube Ludmila, care au comunicat că în urma demolărilor efectuate pe teritoriul taberei „Ion Soltîz”, inculpatul Camenschi Mihail a luat doar careva bunuri după demolarea clădirilor aflate pe teritoriul taberei „Ion Soltîz”, pe care le-a folosit în gospodăria sa.

De asemenea, instanța de apel, nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, ajungând în aceste fel la concluzia pripită privind nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art.186 alin.(5) Cod penal.

Așadar, Colegiul penal lărgit menționează că în virtutea prevederilor art.414 alin. (2), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel era obligată să verifice declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță, inclusiv invocate de către procuror în apel, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Tot în sensul dat, Colegiul penal menționează că instanța de apel doar a trecut în revistă toate probele administrate pe caz, însă nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele acuzării.

Mai mult, instanța de apel a statuat absolut divergent și confuz că: *„prin probele prezentate de procuror și cercetate de instanța de apel nu a fost dovedită vinovăția inculpatului..., împrejurările care determină necesitatea achitării inculpatului au fost constatate prin totalitatea probelor prezentate de acuzare..., din ansamblul de probe prezentate de către acuzare, cercetate de instanța de fond și suplimentar în instanța de apel, rezultă cert că nu se constată vinovăția inculpatului”*, or, deopotrivă, procurorul a prezentat probele în sprijinul acuzării formulate inculpatului.

Tot aici, instanța în mod controversat și-a motivat soluția de achitare, printr-o procedură de condamnare a persoanei inculpate, adică a adus concluzii divergente, deoarece a reținut că: *„Potrivit jurisprudenței naționale și CtEDO, și anume art.6 CEDO, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (hotărârile CtEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72, și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (hotărârea CtEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60)”*.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Având în vedere circumstanțele evidențiate, instanța de recurs statuează că, garanțiile consacrate în art. 6§1 din Convenție includ obligația instanțelor judecătorești naționale de a motiva cu suficientă claritate deciziile sale (H. c. Belgiei, §53). O decizie motivată demonstrează părților că au fost cu adevărat auzite de către instanță în proces.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor declarate, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintată lui Camenschi Mihail în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, iar în dependență de rezultatele obținute să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2018, în cauză penală privindu-l pe ***Camenschi Mihail Mihail***, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 15 noiembrie 2018.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor